

U BiH formirana koalicija za uspostavu vlasti, ovog puta sudjeluju i Hrvati

Schmidtove izmjene donesene u noći izbora trebale su spriječiti blokade formiranja vlasti, što se, čini se, i dogodilo

Autor Leonarda Lujčić - 11/12/2022

Milorad Dodik i njegova stranka SNSD, HDZ BiH i građansko-bošnjačke stranke tvorit će novu vlast u Bosni i Hercegovini. Nakon izbora održanih 2. listopada pojedinačno je najviše glasova dobila stranka SDA, međutim, ova je „osmorka“ dogovorila koaliciju, što bi značilo da će SDA i stranka Željka Komšića naredne četiri godine biti u oporbi. Ipak, situaciju bi mogla dodatno zakomplicirati činjenica da SDA ima većinu u klubu Bošnjaka u Domu naroda Federalnog parlamenta, pa bi mogla utjecati na ustroj vlasti u tom entitetu.

Slaganje ove koalicije prošlo je u ozračju novih izbornih promjena koje je u noći izbora, 2. listopada donio Christian Schmidt, visoki međunarodni predstavnik, koje se odnose upravo na postizborna koaliranja, i kojima se nastojalo upravo spriječiti preglasavanje Hrvata.

Nakon formiranja koalicije, oglasili su se i sami politički akteri.

-Ovo je definitivno struktura koja ima kapacitet formirati stabilnu vlast na razini Bosne i Hercegovine. Postoji suglasnost da nitko nikoga neće ucjenjivati i svi akteri su svjesni gospodarske situacije u zemlji, te se traži odlučno i brzo reagiranje – izjavio je čelnik SNSD-a Milorad Dodik.

Predsjednik SDP BiH, Nermin Nikšić izjavio je kako i dalje postoje pitanja oko kojih se s Dodikom

ne slažu, no na ovaj način građanima Bosne i Hercegovine žele pokazati kako je suradnja imperativ čak i ako se politički akteri ne slažu oko svih pitanja.

Iako određene stranke nisu bile za koaliciju s Miloradom Dodikom, poput Naše stranke, ipak su spremni na suradnju tek nakon ishoda međustranačkih pregovora i nakon što vide dokument koji bi jasno definirao kako i na koji način će nova vlast djelovati.

HDZ-ov Dragan Čović izjavio je kako je vrlo optimističan zbog partnera koji će sudjelovati u koaliciji te najavljuje promjenu atmosfere, svađa i sukoba u Bosni i Hercegovini.

Prema trenutnom dogovoru Borjana Krišto ostaje kandidatkinja za predsjedateljicu Vijeća ministara BiH, a Lidiya Bradara bit će kandidatkinja za predsjednicu Federacije BiH. Nermin Nikšić bit će kandidat za entitetskog premijera.

Iako je Čović bio upitan oko moguće koalicije s SDA, on je te tvrdnje odbacio i rekao kako se drži dogovora s „osmorkom“.

Ovakva koalicija zadovoljila je i međunarodnog visokog predstavnika Christiana Schmidta koji je izjavio kako je uspostava ove vlasti ohrabrujući napredak i kako je ovo put kojim Bosna i Hercegovina može ići kao europskim integracijama i statusu kandidata u Europskoj uniji.

Podsjetimo se kako je upravo prije Schmidtovih izmjena, često dolazilo do blokada pregovora, pa je Bosna i Hercegovina imala privremenu vlast od 2014. godine. Schmidtove izmjene donesene u noći izbora trebale su spriječiti blokade formiranja vlasti, što se, čini se, i dogodilo. SDA zbog većine u Domu naroda Federalnog parlamenta i dalje može utjecati na uspostavu izvršne vlasti, te su čak čelnici stranke tražili da budu dio jedne šire koalicije, no spomenuta „osmorka“ je te zahtjeve odbila. To sve znači da SDA može kandidirati svog člana za bošnjačkog dopredsjednika Federacije te time blokirati daljnju uspostavu vlasti. Sudeći po izmjenama koje Schmidt donio, iz njih nije jasno koje sve mehanizme koalicija ima na usluzi, a kojima bi spriječila eventualne blokade vlasti. O tome je bilo riječi i u noći izbora, kada je Schmidt iznio izmjene. Mnogi su politički akteri komentirali činjenicu da te promjene ne definiraju što će se dogoditi ako do blokade vlasti dođe, odnosno, ne propisuje mehanizme kojima bi se to spriječilo, niti posljedice, ukoliko do blokade dođe.

Ipak, Schmidt je optimističan i kaže kako vjeruje da do blokada formiranja vlasti neće doći.

* članak napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama

